

Електронні сегменти судового провадження в кримінальному процесі України

Electronic segments of the proceedings in the criminal procedure of Ukraine

Інга Каланча

Ключові слова:

кримінальний процес України, судове провадження, електронний сегмент, інновації, вдосконаленн.

Key words:

criminal procedure of Ukraine, proceedings, electronic segment, innovation, improvement.

Постановка проблеми. З появою та повсюдним впровадженням електронно-обчислювальних машин і периферійної техніки настала ера комп'ютерної інформаційної технології – Інформаційна ера (Information Age, Digital Age, Computer Age), що внесла якісні зміни в усі сфери життя, зокрема в кримінальну юстицію.

Сьогодні сучасні технології широко розповсюджені у кримінальному процесі загалом та в судовому провадженні зокрема. В Україні на даний час створено електронні програмні продукти, що є його невід'ємною процесуальною складовою, обов'язкове застосування яких закріплене в Кримінальному процесуальному кодексі України (далі – КПК України).

Метою статті є дослідження практики функціонування в кримінальному процесі України електронних складових судового провадження та визначення шляхів їх реформування.

Стан дослідження проблеми. Інноваційну складову судового провадження в кримінальному процесі України досліджують у своїх працях такі українські науковці, як, зокрема, В.В. Білоус, М.Ф. Бондаренко, О.О. Денісова, В.Г. Іванов, Н.В. Кушакова-Костицька, О.О. Лов'як, С.В. Пограничний. Водночас з огляду на зародковий стан електронного правосуддя в Україні його сучасні реалії та проблемні питання досліджені недостатньо для формування пропозицій щодо подальшого реформування та розвитку.

Виклад основного матеріалу. Обумовлена змагальною моделлю кримінального процесу позиція суду разом з інститутом сторін кримінального провадження *визначають систему суб'єктів кримінального провадження, відображену в ромбовидній структурі – геометричній конструкції, сторони та діагоналі якої ілюструють взаємодію чотирьох груп суб'єктів:* правосуддя, сторони обвинувачення, сторони захисту та інших учасників¹.

Ця структура обумовлена особливостями взаємодії учасників провадження, обов'язковими складовими якої є процесуальні електронні інформаційні системи. Вказане відображає перехід традиційного «паперового» процесуального діалогу в електронне інформаційне поле².

В сучасних реаліях відособленого внутрішньовідомчого формування електронних програмних продуктів органів кримінальної юстиції ця ромбовидна структура застосована до електронних сегментів судового провадження, що утворюють чотири групи електронних правореалізаційних засобів.

Найбільшим електронним сегментом судового провадження є електронні інформаційні системи суду, формування яких відбувається поступово протягом останніх 15 років. У зв'язку з цим вказане питання досліджується в історичній динаміці протягом вказаного періоду, що охоплює як чинний КПК України, так і попередній (Кримінально-процесуальний кодекс 1960 року (далі – КПК 1960 року)).

¹ Столітній А.В. Система та структура суб'єктів кримінального провадження / А.В. Столітній// Порівняльно-аналітичне право. – 2015. – № 6. – С. 315.

² Столітній А.В. Система та структура суб'єктів кримінального провадження / А.В. Столітній// Порівняльно-аналітичне право. – 2015. – № 6. – С. 315.

Законом України від 21 червня 2001 року № 2533-III до КПК 1960 року додано ст. 87-1 під назвою «Фіксування судового процесу технічними засобами». Вказана норма закріпила повне фіксування судового процесу за допомогою звукозаписуючої апаратури чи інших технічних засобів на вимогу хоча б одного учасника судового розгляду справи або за ініціативою суду³. Ця ідея знайшла своє відображення та вдосконалення в чинному КПК України, причому навіть на рівні засад кримінального провадження. Зокрема, ст. 27 КПК України передбачає «гласність і відкритість судового провадження та його повне фіксування технічними засобами». Також **обов'язкове фіксування за допомогою технічних засобів** кримінального провадження в суді під час судового провадження передбачене ч. 4 ст. 107 КПК України⁴. Важливо звернути увагу й на **закріплення** в ч. 5 ст. 107 КПК України **права учасників судового провадження отримати копію запису судового засідання**, зробленого за допомогою технічного засобу, що **дає змогу повною мірою реалізувати інформаційну функцію застосованого технологічного концепту фіксації процесу**.

Фіксування судового засідання технічними засобами – це технічний запис розгляду справи судом за допомогою звукозаписувального технічного засобу, що включає в себе створення фонограми судового засідання. Після закінчення судового засідання записуються примірники фонограм у вигляді архівної (постійно зберігається в архіві суду) та робочої (зберігається разом з судовою справою) копій⁵. Існують такі системи технічного фіксування судового процесу: «Тритон», «SRS Femida» «Оберіг» та «Камертон».

Однак, незважаючи на вказані позитивні тенденції щодо інформатизації судового провадження, **централізоване зберігання фонограм відсутнє**. Це може мати негативні наслідки у вигляді втрати кримінальної процесуальної інформації. Відсутність же носія інформації, на якому зафіксовано судові провадження в суді першої інстанції, є підставою для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції (п. 3 ч. 1 ст. 409, п. 7 ч. 2 ст. 412 КПК України)⁶. На практиці в таких випадках суд апеляційної інстанції скасовує вирок або ухвалу і призначає новий судовий розгляд у суді першої інстанції, що призводить до порушення розумних *строків, витрат бюджетних коштів*.

Відповідно до Закону України «Про доступ до судових рішень» від 22 грудня 2005 року з 2006 року діє **Єдиний державний реєстр судових рішень** (далі – ЄДРСР) – автоматизована система збирання, зберігання, захисту, обліку, пошуку та надання електронних копій судових рішень⁷. Отримання інформації з реєстру доступне за гіперпосиланням <http://www.reyestr.court.gov.ua>⁸.

Суд загальної юрисдикції вносить до ЄДРСР всі судові рішення і окремі думки суддів, викладені у письмовій формі, не пізніше наступного дня після їх ухвалення або виготовлення повного тексту (ч. 3 ст. 3 Закону України «Про доступ до судових рішень»)⁹.

Внесення змін до Порядку ведення ЄДРСР, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 25 травня 2006 року № 740, дало змогу надсилати копії судових рішень до ЄДРСР виключно в електронній формі з використанням електронного цифрового підпису. Внаслідок цього витрати на обробку та включення копії судового рішення до Реєстру зменшено втричі¹⁰.

За період існування ЄДРСР (протягом десяти років) до нього включено понад 60 мільйонів копій судових рішень¹¹.

³ Кримінально-процесуальний кодекс України від 28 грудня 1960 року №1001-05; зі змін. і доповн. – С. 4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1001-05>.

⁴ Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI; зі змін. і доповн. – С. 4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

⁵ Інструкція про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу (судового засідання) : затв. Наказом Державної судової адміністрації України від 20 вересня 2012 року № 108. – С. 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/v0108750-12>.

⁶ Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI; зі змін. і доповн. – С. 14. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

⁷ Про доступ до судових рішень : Закон України від 22 грудня 2005 року № 3262-IV. – С. 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3262-15>.

⁸ Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

⁹ Про доступ до судових рішень : Закон України від 22 грудня 2005 року № 3262-IV. – С. 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3262-15>.

¹⁰ Інформація щодо стану наповнення Єдиного державного реєстру судових рішень місцевими судами Херсонської області. – С. 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lva.court.gov.ua/tu22/news/113932>.

¹¹ Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua>.

Також ряд електронних інструментів зосереджено на офіційному веб-порталі «Судова влада України» (<http://court.gov.ua>), зокрема інформація щодо стадій розгляду судових справ (<http://court.gov.ua/fair>), список призначених до судового розгляду (окремий для кожного суду, наприклад, <http://kl.cv.court.gov.ua/sud2405/csz>).

Законом України від 16 червня 2011 року № 3529-VI КПК України 1960 року доповнено статтю «Застосування телефонної конференції та відеоконференції при проведенні слідчої дії»¹². В чинному КПК України можливості застосування сучасних технологій значно збільшено, що відображено в ст. 366, відповідно до якої судове провадження може здійснюватися у режимі відеоконференції під час трансляції з іншого приміщення, зокрема за такого, яке знаходиться за межами приміщення суду (дистанційне судове провадження)¹³.

Законом України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 року КПК 1960 року доповнено ст. 16-2 «**Автоматизована система документообігу суду**»¹⁴.

На нашу думку, створення АСДС є початком формування **електронного сегменту судового провадження**, що включає **сукупність програмних продуктів, які забезпечують кримінальну процесуальну діяльність та є невід'ємною частиною** (обов'язковою, законодавчо закріпленою умовою) **здійснення провадження в процесуальній площині, адже безпосередньо впливають на нього**.

Зазначене обумовлено тим, що АСДС, **по-перше**, закріплена в процесуальному законі, тобто має процесуальний характер; як наслідок, всі її дії мають бути чітко визначені кримінальним процесуальним законодавством, а користувачі – мати процесуальний статус; **по-друге**, впливає на процес, адже визначає, який саме суддя здійснюватиме судовий розгляд; **по-третє**, є невід'ємною частиною процесу, адже без неї неможливий розподіл матеріалів між суддями, отже, робота суду без неї буде паралізована. Фактично припинення роботи цієї електронної системи зупинить судове провадження.

В чинному КПК України **АСДС** збережено в ст. 35¹⁵. Ця електронна система забезпечує автоматизацію технологічних процесів обробки інформації в суді, зокрема **розподіл матеріалів кримінального провадження між суддями (колегіями суддів), визначення запасного судді, слідчого судді, присяжних та народних засідателів; контроль за дотриманням процесуальних строків розгляду судової справи та інформування про закінчення цих строків; виготовлення та видачу копій судових рішень і виконавчих документів на підставі даних, що містяться в автоматизованій системі; відправку оригіналів електронних судових рішень до ЄДРСР; надсилання засобами електронного зв'язку оригіналів електронних документів суду (в тому числі текстів судових повісток у вигляді SMS-повідомлень); надсилання оригіналів електронних документів суду до державних реєстрів та інформаційних систем інших державних органів і установ**¹⁶.

На виконання Концепції електронного суду України з 2012 року діє інноваційний проект «Електронний суд», що полягає в налагодженні процесу оперативного обміну інформацією в електронному вигляді між судовими установами, учасниками судового процесу, а також іншими державними структурами з метою забезпечення справедливого та неупередженого правосуддя в Україні¹⁷.

В 2013 році у місцевих та апеляційних судах загальної юрисдикції на території України запроваджено обмін електронними документами між судом та учасниками судового процесу в таких частинах: 1) **надсилання процесуальних документів в електронному вигляді** паралельно з документами у паперовому вигляді; для цього необхідно, по-перше, зареєструвати поштову скриньку електронного суду за адресою "mail.gov.ua", по-друге, подати до суду «Заявку про отримання процесуальних документів в електронному

¹² Кримінально-процесуальний кодекс України від 28 грудня 1960 року № 1001-05; зі змін. і доповн. – С. 4. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1001-05>.

¹³ Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI; зі змін. і доповн. – С. 13. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

¹⁴ Кримінально-процесуальний кодекс України від 28 грудня 1960 року № 1001-05; зі змін. і доповн. – С. 2. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1001-05>.

¹⁵ Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI; зі змін. і доповн. – С. 2. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

¹⁶ Положення про автоматизовану систему документообігу суду : затв. рішенням Ради суддів України від 26 листопада 2010 року № 30 (зі змінами). – С. 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://court.gov.ua/969076/polozhenniapasds>.

¹⁷ Концепція електронного суду України. – К. : Державне підприємство «Інформаційні судові системи», 2012. – С. 4–5. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kbs.org.ua/files/koncept_d.pdf.

вигляді»¹⁸; 2) **надсилання текстів судових повісток у вигляді SMS-повідомлень**; для цього потрібно подати до суду «Заявку про отримання судової повістки в електронній формі за допомогою SMS-повідомлення» у відповідній справі¹⁹. Варто зауважити, що як перша, так і друга функції **доступні лише через призму подання до суду паперової заявки, що обмежує дистанційну комунікацію**.

Сьогодні електронний сегмент судового провадження в частині суб'єкта правосуддя концептуально об'єднано в Єдиній судовій інформаційній системі (далі – ЄСІС). Нині ця система перебуває в процесі розробки. Мета ЄСІС – формування інформаційного простору судів загальної юрисдикції, ДСА, інших органів та установ судової системи та створення передумов для міжвідомчого обміну інформації²⁰.

Загалом об'єднання описаних частин електронного сегменту правосуддя в ЄСІС, відповідно до Плану інформатизації судової системи України, затвердженого рішенням Ради суддів загальних зборів суддів України від 25 червня 2013 року № 52, вбачається закономірним в умовах сучасних глобалізаційних процесів, зокрема тотального оцифрування інформації. Однак **ЄСІС потребує закріплення в КПК України** для забезпечення її процесуального статусу.

Основою електронного сегменту сторони обвинувачення є запроваджений чинним КПК України в 2012 році Єдиний реєстр досудових розслідувань (далі – ЄРДР). Водночас забезпечено міжвідомчий (між Генеральною прокуратурою України та Державною судовою адміністрацією України як держателями відповідних електронних систем) обмін інформацією щодо осіб у кримінальних провадженнях, скерованих до суду (з ЄРДР до АСДС), та надсилання електронних копій судових рішень з ЄРДР до ЄРДР²¹.

Таким чином, створено «електронний міст» ЄСІС-ЄРДР, за допомогою якого здійснюється оперативний обмін даними в режимі on-line.

Однак така електронна взаємодія сьогодні є недосконалою. Зокрема, передача даних з ЄРДР до АСДС не відбувається автоматично одразу після надсилання, а потребує внесення до останньої відомостей про надходження до суду матеріалів кримінального провадження в паперовому виразі. Так, у разі ненадсилання паперових матеріалів стороною обвинувачення провадження не буде розглянуто в суді. Водночас в ЄРДР інформація щодо стадій судового розгляду справи не відображається, що ускладнює виявлення цього факту. Також існує проблема у разі повернення судом матеріалів кримінальних проваджень (на підставі ч. 4 ст. 288, ч. 3 ст. 289, п. 1 та 3 ч. 3 ст. 314, п. 2 ч. 2 ст. 407 КПК України)²². В цьому випадку будь-який автоматичний обмін даними відсутній, а відомості до ЄРДР прокурор вносить «вручну», що допускає можливість некоректного відображення відомостей чи зловживань. В такому випадку процесуальний контроль органів прокуратури, основою якого нині є дані ЄРДР, зникає через відображення необ'єктивних даних.

Отже, за описаним механізмом **електронна система дає можливість укриття злочинів, у яких встановлено особу правопорушника, після набуття особою статусу обвинуваченого, що обумовлює, зокрема, значні корупційні ризики**.

Також через відсутність практичних і технічних напрацювань працівники судової гілки влади ще не повною мірою забезпечили відображення в АСДС **результатів судового розгляду** кримінальних проваджень та прийнятих рішень стосовно осіб, що перешкоджає коректному функціонуванню «електронного мосту». Як наслідок, результати судового розгляду кримінальних проваджень відображено в ЄРДР лише частково.

¹⁸ Про реалізацію проекту щодо обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу : Наказ Державної судової адміністрації України від 31 травня 2013 року № 72 (зі змінами). – С. 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://court.gov.ua/emailec>.

¹⁹ Про реалізацію проекту щодо надсилання судами SMS-повідомлень учасникам судового процесу (кримінального провадження) у місцевих та апеляційних загальних судах : Наказ Державної судової адміністрації України від 20 вересня 2013 року № 119. – С. 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://court.gov.ua/smssec>.

²⁰ Концепція галузевої програми інформатизації судів загальної юрисдикції, інших органів та установ судової системи, погоджена листом Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України від 28 серпня 2013 року № 1/06-1-805. – С. 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://od.court.gov.ua/tu16/info_suddi/conzercia.

²¹ Порядок надсилання інформації про осіб у кримінальних провадженнях та електронних копій судових рішень щодо осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, затв. спільним Наказом Генеральної прокуратури України та Державної судової адміністрації України від 12 серпня 2014 року № 82/102. – С. 2–3. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.gr.gov.ua/ua/pd.html?_m=publications&_t=rec&id=110522.

²² Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI; зі змін. і доповн. – С. 9, 12, 14. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

Для усунення цих недоліків необхідно вилучити з вказаного процесу суб'єктивний елемент (людину) шляхом автоматизації обміну всіма даними між ЄСІС та ЄРДР.

Електронний сегмент сторони захисту – Єдиний реєстр адвокатів України (далі – ЄРАУ) – процесуально закріплений в ст. 45 КПК України. Згідно з ч. 2 ст. 45 КПК України адвокат, відомості про якого не внесено до ЄРАУ або стосовно якого в цій електронній системі містяться відомості про зупинення або припинення права на зайняття адвокатською діяльністю, не може бути захисником в кримінальному провадженні²³. Вказана норма разом з фактичною технічною можливістю оперативної перевірки за допомогою мережі Інтернет відомостей ЄРАУ забезпечує суд інструментом перевірки повноважень адвоката.

Водночас суд не може перевірити в режимі реального часу, адже має лише опосередкований доступ до даних ЄРДР у вигляді паперового витягу з ЄРДР або постанови про призначення прокурора (групи прокурорів), що не забезпечує оперативної перевірки даних. Виправлення цієї недосконалої практики можливе шляхом надання суддям доступу до даних ЄРДР. Більше того, у разі інтеграції електронних систем суду та сторін провадження повноваження останніх можуть перевірятись електронною системою автоматично.

Електронний сегмент інших учасників судового провадження не закріплено в КПК України (наприклад, Реєстр атестованих судових експертів).

Отже, досліджені електронні сегменти судового провадження є ефективним інноваційним інструментом кримінальної процесуальної діяльності, однак відокремлене функціонування та істотна присутність суб'єктивного елементу не дає змогу повною мірою реалізувати їх потенціал. Перспективним шляхом вдосконалення в досліджуваному напрямі вбачається створення єдиного електронного інформаційного поля органів кримінальної юстиції. Для цього необхідно: а) об'єднати електронні інформаційні системи правосуддя в рамках ЄСІС; б) інтегрувати електронні сегменти суб'єктів кримінального провадження в єдину автоматизовану інформаційну систему; в) перевести кримінальні процесуальні процедури в електронний формат.

Висновки. Впровадження інновацій в кримінальну процесуальну діяльність є об'єктивною потребою сьогодення. Тотальне оцифрування світу робить цей процес неминучим, однак сьогодні ще продовжує своє існування «ера молотка і лома». Отже, необхідне подальше дослідження електронної складової судового провадження для розробки практичних пропозицій щодо його вдосконалення.

Анотація

Стаття присвячена актуальним питанням практики функціонування в кримінальному процесі України електронних складових судового провадження та визначення шляхів їх реформування. Через призму структури системи суб'єктів кримінального провадження обґрунтовано існування чотирьох груп електронних правореалізаційних засобів. В історичній динаміці детально досліджено електронний сегмент судового провадження суб'єкта правосуддя. Виокремлено проблемні питання взаємодії електронних сегментів. За результатами дослідження встановлено необхідність вдосконалення електронних складових судового провадження шляхом створення єдиного електронного інформаційного поля органів кримінальної юстиції.

Summary

The article focuses on the actual issues of the practical implementation of the electronic components of the proceedings in the criminal process of Ukraine and identifying ways of its reforming. Using the structure of the criminal proceedings system, we have proved the existence of four groups of the electronic rights realization means. We examined in details the historical context of the proceedings' electronic segment that belongs to the subject of justice. We have identified the issues of the electronic segments interaction. According to the research

²³ Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI; зі змін. і доповн. – С. 2. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

we have established the need to improve the electronic components of proceedings. We propose to implement this improvement by creating a single electronic information field of the criminal justice.

Використана література:

1. Столітній А.В. Система та структура суб'єктів кримінального провадження / А.В. Столітній // Порівняльно-аналітичне право. – 2015. – № 6. – С. 314–317.
2. Кримінально-процесуальний кодекс України від 28 грудня 1960 року № 1001-05; зі змін. і доповн. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1001-05>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI; зі змін. і доповн. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
4. Інструкція про порядок роботи з технічними засобами фіксування судового процесу (судового засідання) : затв. Наказом Державної судової адміністрації України від 20 вересня 2012 року № 108 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/v0108750-12>.
5. Про доступ до судових рішень : Закон України від 22 грудня 2005 року № 3262 IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3262-15>.
6. Єдиний державний реєстр судових рішень. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
7. Інформація щодо стану наповнення Єдиного державного реєстру судових рішень місцевими судами Херсонської області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lva.court.gov.ua/tu22/news/113932>.
8. Положення про автоматизовану систему документообігу суду : затв. Рішенням Ради суддів України від 26 листопада 2010 року № 30 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://court.gov.ua/969076/polozhenniapasds>.
9. Концепція електронного суду України. – К. : Державне підприємство «Інформаційні судові системи», 2012 – 21 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kbs.org.ua/files/koncept_d.pdf.
10. Про реалізацію проекту щодо обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу : Наказ Державної судової адміністрації України від 31 травня 2013 року № 72 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://court.gov.ua/emailec>.
11. Про реалізацію проекту щодо надсилання судами SMS-повідомлень учасникам судового процесу (кримінального провадження) у місцевих та апеляційних загальних судах : Наказ Державної судової адміністрації України від 20 вересня 2013 року № 119 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://court.gov.ua/smsec>.
12. Концепція галузевої програми інформатизації судів загальної юрисдикції, інших органів та установ судової системи, погоджена листом Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України від 28 серпня 2013 року № 1/06-1-805 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://od.court.gov.ua/tu16/info_suddi/conzercia.
13. Порядок надсилання інформації про осіб у кримінальних провадженнях та електронних копій судових рішень щодо осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, затв. спільним Наказом Генеральної прокуратури України та Державної судової адміністрації України від 12 серпня 2014 року № 82/102 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.gp.gov.ua/ua/pd.html?_m=publications&_t=rec&id=110522.

Інга Каланча,

*прокурор Кельменецької місцевої прокуратури Чернівецької області,
аспірант кафедри кримінального права, процесу та криміналістики
ПВНЗ «Європейський університет»*